

-7-

macierze są równe, jeśli mają równe odpowiednie elementy. Zatem:

→ 2 porównania I i III macierzy:

$$\begin{cases} a+2c=1 \\ b+2d=0 \\ 3a+4c=0 \\ 3b+4d=1 \end{cases} \begin{cases} a=1-2c \\ b=-2d \\ 3(1-2c)+4c=0 \\ 3(-2d)+4d=1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 3-2c=0 & c=\frac{3}{2} \\ -2d=1 & d=-\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\begin{cases} a=-2 \\ b=1 \\ c=\frac{3}{2} \\ d=-\frac{1}{2} \end{cases}$$

→ 2 porównania II i III mac:

$$\begin{cases} a+3b=1 \\ 2a+4b=0 \\ c+3d=0 \\ 2c+4d=1 \end{cases}$$

po porównaniu to samo, co wyżej

Zatem $A^{-1} = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ \frac{3}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$

Sprawdzenie:

$$A \cdot A^{-1} = \dots = I_2, \quad A^{-1} \cdot A = \dots = I_2 \quad (\text{czw.})$$

Tw. (własności macierzy odwrotnej)

Niech $A, B \in M_{n \times n}, n \in \mathbb{N}$ będą macierzami odwrotnymi, zaś $\lambda \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$. Wówczas macierze: $A^{-1}, A^T, AB, \lambda A, A^k, k \in \mathbb{N}$ są odwrotne oraz:

$$(1) \det A^{-1} = \frac{1}{\det A}$$

$$(4) (AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$$

$$(2) (A^{-1})^{-1} = A$$

$$(5) (\alpha A)^{-1} = \frac{1}{\alpha} \cdot A^{-1}$$

$$(3) (A^T)^{-1} = (A^{-1})^T$$

$$(6) (A^k)^{-1} = (A^{-1})^k =: A^{-k}$$

Def. Macierz $A \in M_{n \times n}$ nazywamy nieosobliwą, jeśli $\det A \neq 0$. W przeciwnym przypadku A nazywamy osobliwą.

Tw. (1) Macierz $A \in M_{n \times n}$ jest odwracalna $\Leftrightarrow A$ jest nieosobliwa

(2) Jeśli $A \in M_{n \times n}$ jest nieosobliwa, to:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot [A_{ij}]^T, \text{ gdzie}$$

PRAKTYCZNY
WZÓR WYZNACZA-
NIA A^{-1} .

$[A_{ij}]_{n \times n}$ jest macierzą dopełnień algebraicznych macierzy A (patrz: def. wyprowadzenie)

Macierz $[A_{ij}]^T$ nazywamy macierzą dotężeń.

P Wyprowadź A^{-1} , jeśli $A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ -1 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \end{bmatrix}$.

① Sprawdzamy, czy macierz jest nieosobliwa

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 3 & 2 \\ -1 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \end{vmatrix} \xrightarrow{w_1 \leftarrow w_1 + w_2} \begin{vmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 1 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \end{vmatrix} \xrightarrow{w_1 \leftarrow w_1 - w_2} \begin{vmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \end{vmatrix} \xrightarrow{w_1 \leftarrow w_1 - 2w_2} \begin{vmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 0 \\ 0 & -3 & 1 \end{vmatrix} \xrightarrow{w_1 \leftarrow w_1 + 3w_2} \begin{vmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix} \xrightarrow{w_1 \leftarrow w_1 - w_2} \begin{vmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix} \xrightarrow{w_2 \leftarrow w_2 - w_3} \begin{vmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{vmatrix}$$

$$= -6 + 1 = -5 \neq 0 \Rightarrow \text{mac. nieosobliwa} \\ \Rightarrow \text{odwracalna.}$$